

Jak může neefektivní západní systém uvalovat efektivní sankce? Podivuje se politolog Rostislav Iščenko

- CZ24 News | 28. července 2022

EU: Západ se podivuje nad neúčinností svých sankcí uvalených na Rusko. Měli bychom se však vůbec divit, že neefektivní politický systém vede k neefektivním činům?

Na společném snímku někteří z pachatelů našeho zbídačování, kteří ohrožují i naši bezpečnost: Ursula von Leyenová – předsedkyně Evropské komise, americký ministr obrany Lloyd J. Austin III, francouzský prezident Emmanuel Macron a předseda Rady Evropy Charles Michel

Pragmatičtí buržoazní politici, řídící se národními zájmy, schopní vyvažovat bonusy a náklady, dbající na to, aby náklady na konkrétní politickou operaci nepřevýšily očekávané výnosy z ní, ustoupili ideologizovaným levicově-liberálním filibusterům* (zkorumpovaným romantikům), spojujícím touhu po bezuzdném drancování světa a vlastního státu s důvěrou ve své velkolepé poslání přetvářet svět.

Stařec Kissinger, poslední přeživší dávno minulé éry západního politického myšlení, ve svých sto letech naráží na zeď nepochopení, když se snaží v americké diplomacii probudit zdravý rozum a chladné uvažování.

Přitom v Kissingerově éře americké sankce nejen fungovaly, ale také dosáhly svého cíle. Například Jacksonův a Vanikův dodatek z roku 1974 přinutil Sovětský svaz výrazně zmírnit židovskou emigraci. Navzdory ústupkům Sovětského svazu a následnému rozpadu SSSR zůstala novela pro Rusko v platnosti až do konce roku 2012. Její mechanismus omezování obchodu se SSSR/Ruskem v americkém zájmu byl tak dokonalý a pružný, že se ho Washington nechtěl vzdát.

Kultivované šermíře Kissingerovy éry však nahradili dubolomové typu Clintona-Bidena. Sankce se začaly uvalovat na základě principu zakázat všechno a zhoršit situaci co nejvíc. Nová generace amerických politiků a diplomatů už přestala chápat skutečný význam sankcí. Domnívají se, že sankce by měly zničit ekonomiku nepřítele, "roztrhat ji na kusy". Snaží se tedy ucpat všechny skuliny v mechanismu mezinárodního obchodu, které umožňují zemím, na něž se sankce vztahují, nakupovat nebo prodávat zakázané zboží.

Jedná se o zcela zbytečný počin. A to nejen proto, že se často ukáže, že sami organizátoři sankcí jsou nuceni je porušovat, protože se bez sankcionovaného zboží neobejdou a nemohou si ho opatřit jinde než v zemi, na kterou se vztahují sankce. Pašování a šedý obchod se nepodařilo odstranit ani společným úsilím všech zemí světa. Pokud se někdo (kdo je sankcionován) začne zajímat o podporu pašeráctví na státní úrovni, pak všechny zpravodajské služby, celnice, pohraniční stráž a námořnictvo světa nejsou schopny tento problém zvládnout.

Nejnebezpečnější pro ty, kteří zavádějí totální sankce, je to, a historie to jasně dokazuje, že v případě nedostatku důležité komodity se společnost konsoliduje a buď si zajistí dodávky z alternativních zdrojů, nebo organizuje vlastní výrobu. Vzpomínám si, že SSSR byl ve 20. a na začátku 30. let v úplné hospodářské bloádě a byl zdevastovanou a zbídačenou zemí. Přesto se mu podařilo koupit celé továrny na Západě i s odborným personálem potřebným pro organizaci výroby.

Společnost, která je ve svém záměru bránit se sankcím konsolidována, vždy najde potřebné zdroje.

Tuto skutečnost ilustrují také příklady KLDŘ, Kuby a Íránu.

Z toho lze vyvodit jednoduchý závěr, že sankce by měly být ukládány tak, aby společnost nekonsolidovaly, ale rozdělovaly. To znamená, že sankcionované zboží by nemělo zcela zmizet a donutit lidi, aby se spojili ve jméno jeho nahrazení. Musí se stát pouze méně potřebným. Mělo by se proměnit na deficit, stát se tedy znakem elitní spotřeby. Pak se společnost rozdělí na ty, kteří mohou získat (ne koupit, každý si může koupit, tedy získat) nedostatkové zboží, a na ty, kteří nemají přístup k elitní distribuci nedostatkového zboží.

O "rovnosti" v SSSR můžete sáhodlouze debatovat, ale džíny, které stály dva platy a nebyly k dostání v obchodech, zvláštní přiděly, zvláštní přerozdělovací střediska a "Berjozky" /obchody typu našeho Tuzexu - pozn. překladatele/ podkopávaly jednotu a soudržnost sovětského lidu mnohem účinněji než všechny výplody a demonstrace všech disidentů dohromady. Masy neměly disidenty rády, nechápaly, o co jim jde, a nevěřily jim až do okamžiku rozpadu SSSR. Rozdělení na ty, kteří se dostali k nedostatkovému zboží, a na ty, kteří museli nakupovat v běžných sovětských obchodech, však vnímali jako nehoráznou nespravedlnost.

Právě tuto schopnost zničit sankcemi nikoliv ekonomiku, ale společnost vytypované země, zideologizovaný Západ ztratil. Jeho komisaři se vyloženě bolševicky ptají: "Jak můžete obchodovat s Ruskem? Vždyť je to bastard, nerespektuje práva menšin, neuznává existenci tisíce pohlaví a nebojuje proti globálnímu oteplování tak, jak to odkázala Greta Thunbergová." A ve jménu velké liberální revoluce tolerance "odrovnávají" každého, kdo se snaží dokázat, že má k Rusku čistě pragmatický vztah - obchod a nic než obchod. Obecně platí i v současném úseku dějin klasické "dnes tančíš jazz a zítra svou vlast zradíš", pouze zabaleno v novém hávu.

Mezitím se odideologizované, pragmatické Rusko, které přestalo pomáhat "budovatelům socialismu" po celém světě, aby se dostali z předpotopního primitivního "komunismu" rovnou do světlé budoucnosti pro celé lidstvo, často na úkor sovětské štědrosti a velkorysosti, formou politiky „bonbonku ve zpoceně pěstičce“, naučilo budovat bez jakéhokoli napětí správný sankční systém - formou spolupráce, společného rozvoje, vzájemného prospěchu, a ne se snažit přenést primitivní národy přes několik vývojových stupňů najednou.

Není náhodou, že Západ obviňuje Rusko, že svou hospodářskou politikou vytváří rozkol v euroatlantickém uspořádání. Moskva obchoduje diferencovaně. Jeden přístup má ke spřáteleným zemím. Dostávají výhodnější podmínky, včetně výrazných slev, ale nikoliv za hezké oči nebo ideologickou blízkost, jako tomu bylo v sovětské éře, ale za to, že poskytují dlouhodobě stabilní garantovaný odbytový trh pro ruské výrobky (na garantovaných dodávkách velkých objemů vyděláváme mnohem více, než proděláváme na slevách), nebo naopak partneři poskytují Rusku garantované dodávky důležitých výrobků a surovin, které se v Rusku nevyrábějí (nebo se je nevyplatí vyrábět).

Nepřátelské země (mimořádně, tento termín vznikl právě v době, kdy Rusko zdokonalovalo své protisankční mechanismy) se potýkají s omezenými dodávkami důležitého zboží a s rostoucími cenami, jako se to letos stalo Západu v případě energií a potravin. Ruská ropa a plyn z Evropy zcela nezmysly. Jen je jich méně a jsou dražší. Někteří lidé v Evropě stále nešetří na praní, klimatizaci a domácích bazénech, ale pro některé se každodenní sprcha stala luxusem. Společnost tuto linii zlomu zatím nevidí, ale už je tu a bude se každým dnem rozrůstat.

Výsledkem je, že namísto toho, aby se země EU sjednotily kolem nových zdrojů energie a okamžitě a zcela odmítly ruskou energetiku, přerušily veškeré hospodářské vazby s Moskvou, restrukturalizovaly své ekonomiky a obchod a dosáhly úplné nezávislosti na obchodních a hospodářských vazbách s Ruskem, po čemž rusofobové volali a čehož bylo možné dosáhnout, i když

za cenu výrazného snížení životní úrovně, bojují mezi sebou – a opět za cenu výrazného snížení životní úrovně – o možnost získat vzácné ruské energetické zdroje za rozumnou cenu a v odpovídajícím množství (při mnohem nižší životní úrovni). Čím blíže je zima, tím ostřejší je boj. Nedivil bych se, kdyby si “civilizovaní” Euroameričané v zimě kradli energie na státní úrovni, tak, jako si kradli masky a rukavice v prvním covidovém roce.

Každá ze západních zemí se snaží obejít sankční omezení obchodu s Ruskem a každá obviňuje své sousedy z porušování sankcí. Zášť západního tábora a pokusy spolčit se s Ruskem za zády partnerů ničí mýtus západní jednoty, rozšiřuje diplomatický a ekonomický manévrovací prostor Ruska a zbavuje Západ naděje na vítězství nad Ruskem.

Ideologická politika vždy prohrává s pragmatickou. Totiž pragmatici poskytují lidem okamžitě ten stejný salám, který ideologové slibují ve vzdálené, ale okouzlující “světlé budoucnosti”, přičemž na trnité cestě k ní není přislíbeno vůbec žádné jídlo.

* Filibustering nebo také filibuster znamená **velmi dlouhou řeč v zákonodárném sboru, jíž se menšina snaží zdržovat nějaké rozhodnutí většiny a donutit ji tak k novému jednání a kompromisu.**

AUTOR: Rostislav Iščenko

[ZDROJ](#)

Překlad: hDr. Jana Görčošová/novarepublika.cz